

«Armoede, oorlog en heimwee: het leven van Ernst Jansz' ouders ging niet over rozen, maar de liefde overwon alles.»

door Dieter van den Bergh

Met zestien nieuwe liedjes componeerde Ernst Jansz een soundtrack bij het boek 'Een liefdeslied'. Over het ontroerende (liefdes)verhaal van zijn Indische vader en oer-Hollandse moeder. Het is veertig jaar geleden dat Doe Maar stopte. Maar zonder een voorgeschiedenis in Nederlands-Indië was de band er nooit geweest. In de 'documentaire roman' *Een liefdeslied* schetst Ernst Jansz het ontroerende (liefdes)verhaal van zijn Indische vader en oer-Hollandse moeder, die heel wat hebben doorstaan. *Geen berg aan de horizon/In dit land waar ik ben geboren/En dan verlang ik naar een ander huis/In het land van mijn vader/Maar ook daar zal ik een vreemdeling zijn*, zong Ernst Jansz in de Doe Maar-song *Ruma saya* ('Mijn thuis'). Al in 1981 was de zanger en muzikant uit Neerkant – 76 inmiddels – bezig met de afkomst van zijn vader en zijn Indische wortels. Een geschiedenis die ook zijn weerslag kreeg in een door Peter van Dongen fraai geïllustreerde autobiografische boekenreeks met cd; in 1985 beginnend met *De Overkant* en bijna veertig jaar later (vooralsnog) eindigend in *Een liefdeslied*, waarin Jansz inzoomt op de (liefdes)geschiedenis van zijn ouders.

Een 'documentaire roman' op basis van onder meer foto's en brieven. Vader Rudi neemt in 1933, achttien jaar oud en geheel alleen, de boot naar Amsterdam om in het verre Nederland te gaan studeren. Rond kerst 1937 valt in een danstent op het Rembrandtplein zijn oog op een mooi Amsterdams meisje, Jopie Becht, die opgroeit in een straatarm gezin. Als kind krijgt Rudi er van zijn moeder flink van langs met de karwats, een zweep met leren riemen. Toch droomt ook hij - net als Ernst in *Rumah saya* - een leven lang over Indië, en verlangt hij naar een terugkeer. Na een paar jaar in Nederland lijkt het erop dat hij spoedig zijn geliefde moederland zal terugzien, met Jopie in zijn kielzog. Maar dan breekt hier de oorlog uit en moet Rudi na zijn dienstplicht het leger in. Later belandt hij in het verzet. Eerst in de illegale pers, daarna helpt hij Joden onderduiken. Ernst' vader maakt zich hard voor de onafhankelijkheid van Indonesië. Voor hem betekent vrijheid voor Nederland ook vrijheid voor Indonesië. Ook Jopie doet illegaal werk. Beiden worden opgepakt, moeder

komt snel vrij, vader belandt in een dodencel. Hij wordt overgeplaatst naar het beruchte kamp Amersfoort. Rudi overleeft, maar maakt verschrikkelijke dingen mee. Vanuit Amsterdam fietst zijn radeloze geliefde er een keer heen.

In de feestroes van de bevrijding wordt moeder Jopie verliefd op een ander, een Indonesische prins, van wie ze zwanger raakt en met wie ze een dochter krijgt, Ati. Als hij terug naar Indonesië moet, komen Rudi en Jopie weer bij elkaar. Ze krijgen op 24 mei 1948 een zoon, Ernst Gideon. Vader krijgt na de oorlog een kantoorbaan, maar als 'Indo' blijft hij altijd 'die buitenstaander'. 'Ik ben een Indo, wat ongeveer hetzelfde betekent als bruin zijn in een koud land', schrijft hij. Na jaren gaat zijn oorlogsverleden zich alsnog wreken. Van de krachtige man met idealen die de oorlog overleefde blijft weinig over: hij wordt zwaar depressief. In 1965 overlijdt hij, Ernst is dan 17.

Met zestien nieuwe liedjes componeerde Ernst Jansz een soundtrack bij het boek. Liedjes waarin de echo's doorklinken van artiesten als The Beatles, Bram Vermeulen, Bob Dylan en natuurlijk Doe Maar, en die net zo goed over deze tijd gaan, zo licht Jansz toe. 'Liedjes over de liefde om mensen te verbinden in wederom een turbulente tijd vol toenemende polarisatie.'

Bron: *Brabants Dagblad*, 15 november 2024